

2024-03-12 Nr. NV-566

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: (TAP-24-203(2) (24-755(3), (TAP-24-205(2) (24-756(3), (TAP-24-206(2) (24-758(3)		PAŽYMA DĖL VYRIAUSYBĖS 2019 M. RUGSĖJO 4 D. NUTARIMO NR. 918 „DĖL ELEKTROS ENERGETIKOS SISTEMOS SINCHRONIZACIJOS PROJEKTO ĮGYVENDINIMO IR ELEKTROS ENERGETIKOS SISTEMOS SAUGUMO IR PATIKIMUMO STIPRINIMO VEIKSMŲ IR PRIEMONIŲ PLANO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO, 2019 M. RUGPJŪČIO 7 D. NUTARIMO NR. 821 „DĖL ELEKTROS ENERGETIKOS PROJEKTŲ, VYKDOMŲ ĮGYVENDINANT ELEKTROS ENERGETIKOS SISTEMOS SINCHRONIZACIJOS PROJEKTĄ, SĄRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO IR DĖL ELEKTROS ENERGETIKOS SISTEMOS SINCHRONIZACIJOS PROJEKTO „HARMONY LINK SAUSUMO JUNGTIŠ“ INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO PLANO RENGIMO PRADŽIOS IR PLANAVIMO TIKSLŲ NUSTATYMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne	Energetikos ministerija	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis	Svarstyti <i>Pasirenkama</i> ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☒ LRV posėdis (A dalis) ☐ LRV posėdis (B dalis)
	Priėmimo terminas Click or tap to enter a date.		2024-03-12	☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Atsižvelgiant į tai, kad:

- Seimas 2023 m. birželio 15 d. patvirtino Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymo Nr. XI-2052 preambulės, 2, 3, 4, 5, 6, 8 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymą, kuriuo sudarytos sąlygos užtikrinti būtinas technines ir organizacines priemones, kad Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema iki 2024 metų būtų parengta sujungimui su kontinentinės Europos elektros tinklais (toliau – KET) darbui sinchroniniu režimu per Lenkijos Respublikos elektros energetikos sistemą;
- 2023 m. rugpjūčio 3 d. Lietuvos, Latvijos ir Estijos ministrai pirmininkai pasirašė bendrą deklaraciją, kuria įsipareigojama sinchronizuoti Baltijos šalių elektros tinklus su Vakarų Europos elektros tinklais ne vėliau kaip 2025 m. vasarį;
- 2023 m. gruodžio 19 d. Europos Sąjungos energetikos komisarė ir už energetiką atsakingi Baltijos šalių bei Lenkijos ministrai pasirašė politinę deklaraciją, kuria patvirtintas įsipareigojimas iki 2025 m. vasario mėn. sujungti trijų Baltijos valstybių elektros energetikos sistemas darbui sinchroniniu režimu su KET; Deklaracijoje taip pat patvirtinta, kad antroji elektros perdavimo jungtis tarp Lietuvos ir Lenkijos – Harmony Link – būtų įgyvendinama ją tiesiant sausuma, vietoj anksčiau planuotos jūrinės jungties. Taip pat patvirtinta, kad Harmony Link projektas turėtų būti įgyvendinamas neatidėliotinai;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės komisijos Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos tinklais darbui sinchroniniu režimu įgyvendinimo, elektros energetikos sistemos patikimo veikimo stiprinimo ir būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių keliamų grėsmių, taikymo klausimams koordinuoti 2023 m. gruodžio 8 d. vykusiam posėdyje buvo pritarta pasiūlymui, kad elektros perdavimo sistemos operatorius LITGRID, AB vystytų jungties sausuma techninį sprendinį kaip pagrindinį Harmony Link projektui įgyvendinti;

teikiami Vyriausybės 2019 m. rugsėjo 4 d. nutarimo Nr. 918 „Dėl Elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto įgyvendinimo ir elektros energetikos sistemos saugumo ir patikimumo stiprinimo veiksmų ir priemonių plano patvirtinimo“ pakeitimo (toliau – Nutarimo projektas dėl sinchronizacijos veiksmų ir priemonių plano), Vyriausybės 2019 m. rugpjūčio 7 d. nutarimo Nr. 821 „Dėl Elektros energetikos projektų, vykdomų įgyvendinant elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projektą, sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo (toliau – Nutarimo projektas dėl sinchronizacijos projektų sąrašo) ir Vyriausybės nutarimo „Dėl elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto „Harmony Link sausumo jungtis“ inžinerinės infrastruktūros vystymo plano rengimo pradžios ir planavimo tikslų nustatymo“ projektas (toliau – Nutarimo projektas dėl Harmony Link sausumo jungties planavimo) (toliau visi – Nutarimų projektai), kuriais sudaromos sąlygos įgyvendinti aukščiau minėtus susitarimus/ sprendimus.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Nutarimų projektais siūloma:

- patikslinti Elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto įgyvendinimo ir elektros energetikos sistemos saugumo ir patikimumo stiprinimo veiksmų ir priemonių planą (toliau – Planas), nustatant siekį, kad Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema būtų parengta sujungimui su KET darbui sinchroniniu režimu 2024 metais ir kad šiam tikslui pasiekti būtų įgyvendinti Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos saugumą didinantys projektai, (atitinkamai atliekami susiję Plano tikslinimai);
- tikslinti Plano 12.1.11 papunktį numatant veiksmus ir priemones dėl Harmony Link sausumos jungties statybos ir įjungimo iki 2028 metų;
- papildyti Nutarimo projektą dėl sinchronizacijos projektų sąrašo nauju projektu – „Harmony Link sausumos jungtis“;
- papildyti minėtą sąrašą dar trimis Sinchronizacijos veiksmų ir priemonių plane numatytais projektais: Energijos balanso ir papildomų paslaugų valdymo sistemos įdiegimas, 330 kV Neries transformatorių pastotės rekonstravimas, NordBalt aukštos įtampos nuolatinės srovės jungties valdymo sistemos atnaujinimas dažnio valdymui užtikrinti.
- Nutarimo projektu dėl Harmony Link sausumos jungties planavimo, siekiama inicijuoti ypatingos valstybinės svarbos projekto inžinerinės infrastruktūros vystymo plano rengimą ir nustatyti planavimo tikslus. Šiuo nutarimo projektu numatoma pradėti rengti ypatingos valstybinės svarbos projekto teritorijų planavimo dokumentus, kurie, vadovaujantis Sinchronizacijos įstatymo 2 straipsnio 4 dalimi ir Teritorijų planavimo įstatymo 5 straipsnio 4 dalimi, yra laikomi specialiojo teritorijų planavimo dokumentais. Pagal šiuos dokumentus numatoma vystyti elektros perdavimo tinklą, siekiant įgyvendinti elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projektą, kuriuo siekiama įgyvendinti elektros energetikos sistemos sinchronizaciją, įskaitant ir rinkos integraciją užtikrinančių projektų įgyvendinimą.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Nutarimų projektais nustatomas aiškus įgyvendinimo mechanizmas, o įgyvendinus paspartintą desinchronizaciją nuo IPS / UPS sistemos ir sujungimą su KET darbui sinchroniniu režimu, bus sumažintos grėsmės Lietuvos Respublikos energetikos sistemai ir nacionalinio saugumo interesams. Paspartinas elektros energetikos sistemos desinchronizacijos nuo IPS / UPS sistemos ir sujungimo su KET sinchroniniu režimu procesas taip pat užtikrins glaudesnę strateginį bendradarbiavimą su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis ir partnerėmis.

STEBĖSENA

Siekiamas rezultatas – iki 2025 m. vasario mėn. trijų Baltijos valstybių elektros energetikos sistemos sujungtos darbui sinchroniniu režimu su KET.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Sinchronizacijos projekto įgyvendinimo klausimai nuolat svarstomi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. sausio 13 d. nutarimu Nr. 26 sudarytoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės komisijoje Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos tinklais darbui sinchroniniu režimu įgyvendinimo, elektros energetikos sistemos patikimo veikimo stiprinimo ir būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo trečiųjų šalių nesaugių branduolinių elektrinių kelių grėsmių, taikymo klausimams koordinuoti, įtraukiant visas projekto įgyvendinime ir (ar) koordinavime dalyvaujančias įmones ir institucijas.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Teikiami pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas patikslinti Nutarimų projektai, į visas pastabas atsižvelgta.

Nutarimų projektai taip pat buvo teikti išvadoms gauti Aplinkos ministerijai, Teisingumo ministerijai, Finansų ministerijai, Susisiekimo ministerijai, Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai, Elektros perdavimo sistemos operatoriui LITGRID AB, UAB „EPSO-G“, AB „Ignitis grupė“ ir AB „Ignitis gamyba“. Aplinkos ministerija, Teisingumo ministerija ir Susisiekimo ministerija Nutarimų projektus derino be pastabų. Į Finansų ministerijos ir AB „Ignitis gamyba“ pateiktus pasiūlymus atsižvelgta. Iš kitų asmenų pastabų dėl Nutarimų projektų negauta.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūlytina nutarimų projektus svarstyti Vyriausybės posėdyje.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

PAŽYMA PARENGĖ	Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė
	Ekonomikos politikos grupė, vyresnioji patarėja